

SVETOVNI DAN PARKOV, 24.5.2025

V okviru projekta »*Digitalno je zmagovalno*«, ki je nastal na podlagi javnega razpisa Ministrstva za vzgojo in izobraževanje in je sofinanciran s sredstvi Sklada za okrevanje in odpornost in v sklopu katerega želimo s QR kodami opremiti drevesa v šolskem parku z botaničnimi imeni in strokovnimi opisi, bomo Dan parkov obeležili tudi na naši šoli. V ta namen bodo potekale aktivnosti inovativnih oddelkov, vključenih v projekt, **v torek, 27. 5. 2025.**

Dijaki bodo z različnimi aktivnostmi spoznavali pomen dreves in ob tem krepili svoje digitalne kompetence. Ob koncu bomo izvedli tudi digitalno glasovanje za izbor naj drevesa v šolskem parku med izbranimi drevesnimi vrstami.

Kaj je Dan parkov?

Na pobudo evropske organizacije Europarc, ki združuje 430 naravnih parkov in drugih inštitucij iz kar 35 držav, obeležujemo 24. maj kot evropski Dan parkov. Prvič smo dan parkov obeležili leta 1999.

Vsako leto konec februarja evropska organizacija razglasi tudi drevo leta. Letos je ta čast pripadla mogočni bukvi, *FAGUS sylvatica* 'ATROPURPUREA', ki raste v zgodovinskem parku Dalkowskie na Poljskem in šteje častitljivih 300 let. Bukev z vzdevkom, srce Dalkowskie, ni dobila vzdevka brez vzroka: najprej je tu čudovita rdeča barva listov, ki spominja na srce, vse poti v parku vodijo k drevesu in pod krošnjo se odvijajo različni dogodki.

Naj drevo vsako leto izbira tudi mestna občina Ljubljana, ki je svoj izbor razširila lani tudi na izbor naj drevoreda. Ljubljančani so v okviru tradicionalne akcije Za lepšo Ljubljano za najlepše drevo leta 2025 izbrali ginko (*Ginko biloba*) v Valvasorjevem parku, za drevored leta pa drevored rdečelistnih ringlojev (*Prunus domestica* var. *italica*).

Drevesa predstavljajo najenostavnejši in najcenejši način odstranjevanja odvečnega CO₂, povprečno drevo v enem letu iz ozračja odstrani približno 22 kg CO₂. To je količina CO₂/Slovenca/dan, v ozračje pa sprosti dovolj kisika za preživetje dveh oseb.

V Sloveniji imamo bogato tradicijo varstva narave. Več kot 100 let mineva od sprejetja prvega naravovarstvenega programa na Slovenskem (Vir: Ministrstvo za naravne vire in prostor).

Naravne parke, ki so v Zakonu o ohranjanju narave opredeljeni kot širša zavarovana območja, delimo na narodne, regijske in krajinske parke. Zavarovala jih je država, občine ali država skupaj z občinami, v njih pa veljajo posebni varstveni režimi (Vir: Ministrstvo za naravne vire in prostor).

Zavarovana območja prekrivajo 14 odstotkov površine Slovenije. Imamo en narodni park (Triglavski narodni park), štiri regijske parke (Kozjanski, Notranjski, Škocjanske jame in pravkar ustanovljeni Regijski park Pohorje) ter 47 krajinskih parkov, ki sodijo med širša zavarovana območja ter en strogi naravni rezervat, 61 naravnih rezervatov, 1.097 naravnih spomenikov ter 113 spomenikov oblikovane narave, ki sodijo med ožja zavarovana območja (Vir: Ministrstvo za naravne vire in prostor).

Tudi našo šolo obdaja lep in raznolik šolski park v izmeri 1,5 ha in za katerega pravimo, da je naša najlepša učilnica na prostem. Šolski park je v osnovi namenjen izobraževanju in ga moramo kot takšnega sprejeti ter ga ohranjati v dobri kondiciji, tudi zato, ker so ga sooblikovale številne generacije dijakov, študentov in učiteljev. Truditi se moramo, da drevesa ohranimo za naše potomce.

Zapisa: Romana Špes